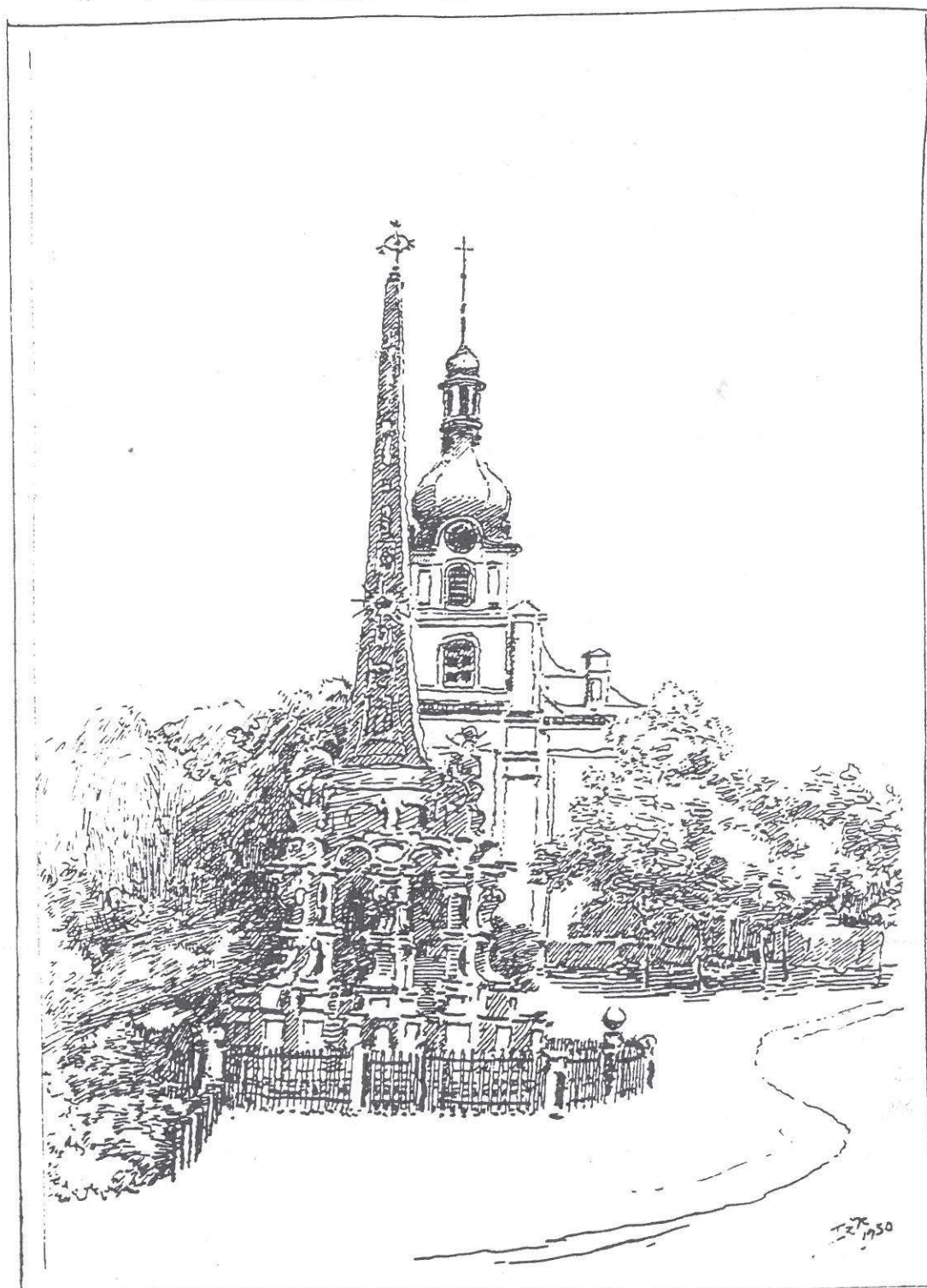

CÍTOLIBSKÝ ZPRAVODAJ

2/2001

ročník VI.

Obecní úřad informuje

- ☞ Rada obce odsouhlasila 31.ledna 2001 instalaci Internetu pro potřeby OÚ Cítoliby.
- ☞ Rada obce schválila seznam akcí, které má obec v plánu pro rok 2001:
  1. likvidace skládky na pozemku č. 481
  2. vodovod na Tyršově náměstí
  3. vodovod Na Aleji
  4. rybník v Bažantnici
  5. kanalizace v Zeměšské ulici
  6. úprava chodníku v prostoru autobusové zastávky
  7. vybudování zdravotního střediska v budově MŠ
  8. plynofikace kotelny ZŠ
  9. plynofikace kotelny MŠ
  10. dokončení rekonstrukce Dělnického domu
  11. oprava střechy zámku
  12. dosázení zeleně v bažantnici
  13. oprava chodníků v obci
- ☞ Rada obce nestanovila pořadí jednotlivých akcí podle časového zařazení. Toto pořadí bude upřesňováno v závislosti na finančních prostředcích obce.
- ☞ Rada obce projednala čerpání rozpočtu za rok 2000. Z předložených údajů vyplývá, že rozpočet byl překročen o 106.000,- Kč.
- ☞ V souvislosti s možností převodu pozemků, které jsou v majetku PF, je nutné zajistit tz. zastavěné a zastavitelné území obce. V této souvislosti je nutné zakoupit od katastrálního úřadu digitální formu mapy katastrálního území obce Cítoliby. Pořizovací cena je 36.000,- Kč. Po jednání s Katastrálním úřadem byla skutečná pořizovací cena 10.000,- Kč. Druhým krokem je zadání zhotovení zastavěného a zastavitelného území, jehož pořizovací cena je 20.000,- Kč. Rada obce souhlasí s postupným pořízením zmíněných dokladů, které jsou potřeba k případnému získání pozemků.
- ☞ Členové jednotlivých inventarizačních komisí provedli porovnání seznamů se skutečným stavem. Nebyly zjištěny žádné rozdíly. Ani při kontrole pokladní hotovosti, cenin, cenných papírů, stavu finančních prostředků na BÚ nebyly zjištěny žádné nedostatky.
- ☞ Ředitelka ZŠ předložila seznam žáků zapsaných do prvního ročníku školního roku 2001/2002. Celkem bylo zapsáno 14 žáků. Školní docházku zahájilo 18 žáků 1.ročníku.
- ☞ Rada obce schválila předložený návrh rozpočtu starosty SDH Cítoliby p. Zdeňka Havla, který činí 159.000,-Kč.
- ☞ Místopředseda stavební komise upozornil na špatný stav komínových těles v čp. 63, jehož majitelem je p. Keprta. Všechny čtyři komíny byly 9.8. 2001 odborně vyčištěny.
- ☞ 15.9. byl zajištěn svoz nebezpečného odpadu, který obci nabídl p. Roman Mořický z firmy Likor.
- ☞ Ing. Zdeněk Moulis nabídl obci opravu věžních hodin. Jedná se o změnu na elektronický pohon, který nevyžaduje žádnou obsluhu. Uvažovaná záměna reprezentuje částku 40.000,-Kč, s opravou ciferníku v ceně 18.000,- Kč za jeden.
- ☞ V souvislosti s převedením některých úkolů z OkÚ Louny na jednotlivé obce vznikla nutnost ustanovit komisi sociálně právní ochrany dětí. Jejími členy jsou p.Josef Neudert – předseda, p. Eva Parkmanová a p. Vlasta Holubová – členky komise.
- ☞ Rada obce ukládá předsedovi stavební komise prověřit stav na zahradě čp. 101, kde jsou postavené nepovolené stavby.
- ☞ Rada obce souhlasí s prodloužením nájemní smlouvy p. Václavu Matějovskému na pozemek č. 166/3 o výměře 308m² na dobu 10 let .

☞ Pan Robert Janák předložil Radě obce rozpočet na opravu kamenných plamenů poškozených při dopravní nehodě. Celková cena činí 47.565,- Kč.

☞ Starosta obce seznámil Radu obce s kalkulací na zamýšlené vodohospodářské akce:

① Dokončení vodovodu na Tyršově náměstí	342.671,-Kč
② Vodovod v ulici Na Aleji	1.189.703,-Kč
③ Dokončení kanalizace v ulici Zeměšská	583.410,-Kč

☞ Byla podepsána smlouva o spolufinancování dokončení kanalizace v ulici Zeměšská. SVS a.s. poskytne na tuto akci 418.000,-Kč a obec 170.000,-Kč.

☞ Rada obce schválila příspěvek pro SDH na pořádání akce Staročeské máje ve výši 3.000,- Kč.

☞ Rada obce souhlasí s podepsáním dodatku ke smlouvě s městem Louny, v němž se zavazuje hradit náklady připadající na žáka, který nemá trvalý pobyt na území města Loun a plní povinnou školní docházku v ZŠ zřízené městem Louny. Za období od 1. ledna 2001 do 30. června 2001 činí neinvestiční náklady 176.874,- za 64 žáků

☞ Rada obce projednala vstup obce Cítoliby do Svazku obcí pro likvidaci černých skládek. Se vstupem vzniká povinnost uhrazení jednorázového vstupního poplatku ve výši 10.000,-Kč.

☞ Rada obce souhlasí s uzavřením smlouvy o zřízení věcného břemene při ukládání potrubí na pozemkové parcele 119/1, kterým bude převáděna dešťová voda z Technické infrastruktury Louny-jihovýchod do rybníku v Bažantnici.

☞ Ředitelka ZŠ Cítoliby p. Jana Vurbsová požádala obec Cítoliby o vyřízení žádosti týkající se udělení výjimky z počtu žáků ve smyslu §6 odst. 3 zákona 29/1984Sb.

☞ Na Městském úřadě v Lounech proběhlo jednání o posunu katastrálních hranic obce Cítoliby, kvůli rozšíření průmyslové zóny Louny-jihovýchod severozápadním směrem.

☞ MěÚ Louny požádal o vyjádření k záměru města o obnovení třešňové aleje z Loun do Zeměch. Stromy mají být vysazovány do pruhů o šíři 3-5 m od okraje cesty na obě strany. Rada obce souhlasí s vysazením stromů a doporučuje zvážit vhodnost ovocných stromů, které budou často ničeny především v době zrání ovoce. Důkazem jsou třešně vysazené při silnici II/229. Také je nutné jednat s majiteli pozemků, tak aby byl zajištěn přístup ke všem dotčeným parcelám.

☞ Starosta obce předložil návrh na údržbu zeleně v obci. Jde především o Bažantnici. Stávající stav je takový, že sekání se provádí dvěma křovinořezy, ale kvůli vlhkému jaru a častým poruchám křovinořezu nelze sekání provádět v potřebné kvalitě a čase. Prvním řešením by bylo zakoupení třetího stroje, druhé řešení spočívá v zakoupení motorové sekačky Herkules SH 50. Zařízení pracuje na stejném principu jako sekačka MTD, ale jedná se o zařízení, které dokáže sekat i v málo udržovaných porostech. Rada obce navrhuje před zakoupením nového stroje zajistit jeho předvedení přímo v Bažantnici.

☞ Rada obce projednala návrh starosty a místostarosty na rozšíření veřejného osvětlení. Jedná se o sedm lokalit: Morový sloup, vchod do kostela, vchod do ZŠ, park před čp. 5, park před čp. 7, Trojice a vstup do zámku.

☞ Klub českých turistů požádal OÚ o spolupráci při organizování turistického pochodu na trase Domoušice-Louny. Bude zajištěn vstup do kostela, prodej pohlednic a razítkování turistických karet.

☞ Starosta obce předložil návrh na stanovení výše poplatků za poskytování služeb pracovníků OÚ Cítoliby občanům. Obec tento návrh odsouhlasila v tomto znění:

① Sekání křovinořezem	40,- 1hod.
② Sekání sekačkou MTD nebo Herkules SH 50	100,- Kč/1hod.
③ Práce malotraktorem bez přívěsu	50,- Kč/1hod.
④ Práce malotraktorem s přívěsem	60,- Kč/1hod.
⑤ Uložení odpadu do kontejneru o obsahu 1 přívěsu	70,- Kč
⑥ Zapůjčení posuvného řebříku	80,- Kč/1 den

Tento ceník vstoupil v platnost 4. července 2001.

☛ Hospic u Sv. Štěpána. Nabídl své služby občanům Cítolib. Současně požádal o případnou finanční pomoc. Rada obce uložila starostovi zveřejnění došlých materiálů a souhlasí s finanční podporou pouze za předpokladu, že v Hospici bude umístěn cítolibský občan.

☛ Obec Cítoliby obdrží část výtěžku z provozování výherních hracích automatů v celkové výši 11.837,-Kč. V roce 2000 byla tato částka použita na zakoupení knih do Obecní knihovny. V letošním roce bylo navrženo převést uvedenou částku na opravu oplocení části nového hřiště. Podmínkou je doložení nákupu pletiva a jeho osazení v termínu do 31.8.2001.

☛ MěÚ Louny poskytl OÚ Cítoliby částku 12.000,-Kč na zakoupení motorové pily. RO souhlasí se zakoupením nové motorové pily za pořizovací cenu 24.000,-Kč.

☛ Sportovní klub Cítoliby zpřístupnil pro své členy novou posilovnu, která byla vybavena v budově MŠ Cítoliby a na jejímž vybavení se Obecní úřad podílel finančně.

Václav Karban, starosta obce

Sochy v Cítolibech

Na Lounsku se můžeme setkat s jedním z nejpřednějších barokních sochařů – Matyášem Bernardem Braunem, který v letech 1718-19 a 1725 tvořil na cítolibském panství. Hrabě Arnošt Schützen z Leopoldsheimu nechal v Cítolibech roku 1717 vystavět nový zámek, nový farní kostel a později dal na náměstí vztyčit sochu Nejsvětější Trojice. To všechno dal vyzdobit bohatou sochařskou, kamenickou i řezbářskou prací, k níž se Braun, v oné době přímo zavalený prací uvolil. Umělecky nejcenějším dílem jsou pískovcové postavy polonahého starce s přesýpacími hodinami a mladé ženy s kalichem, obojí u zdi farního kostela. Obě plastiky jsou dnes nahrazeny kopiemi. Originál sochy Chronose je v Praze v Lapidáriu a na jeho místě je umístěna kopie Antonína Koláře a Františka Paška z roku 1988. Podle stručného popisu Matějka v Soupisu památek, který ostatní sochy ještě zastihl na místě (1897), bylo to šestnáct soch amoretů, šestnáct callotovských postav trpaslíků, provedených nepochybně podle původních modelů použitých v Kuksu, a devět alegorických a mytologických postav. Na portálech bylo po páru plastických poprsí. Matějka charakterizuje tuto práci slovy: "Velmi dovedně provedené sochy nestejně hodnoty, většinou ve virtuózním směru Matyáše Brauna."

Sochy, které v Cítolibech najdeme dnes se dají rozdělit do dvou skupin: ty, které jsou vytvořeny původně pro Cítoliby, a ty, které byly do Cítolib převezeny z jiných lokalit.

Nejprve ty, které jsou původní a v Cítolibech se zachovaly do roku 2000:

Morový sloup Nejsvětější Trojice – na Tyršově náměstí

Na schodišti o půdorysu 3,5x3,5 m je masivní sokl s římsou, na ní je vysoký sloup s korínkou hlavicí, která nese zeměkouli s figurami Nejsvětější Trojice. Socha byla umístěna po strašlivé morové ráně 8.8.1680 na místě, kde dnes stojí Braunova socha Nejsvětější Trojice.. Sloup byl v roce 1995 pečlivě zrestaurován a přemístěn z rušné křižovatky "na mýtě" na místo, kde stojí dnes.

Trojiční sloup (statue) – na Tyršově náměstí

Velice monumentální stavba, má trojstupňový fundament, tři sokly ozdobené reliéfy se protínají ve vrcholku oblouků. Na soklech jsou plastiky Boha, Krista a anděla. Ve spodní části je šest menších soklů zdobených anděly. Pod křížením je sokl s Madonou. Sloup je obklopen šesti kuželovitými sloupky s hřbovitými hlavicemi a třemi sokly s nádobami s plameny ohně. (poškozeny). Vysoký štíhlý pylon je posazen na vrcholu oblouků, a je ukončen pozlaceným kruhem a paprsky. Na přední straně pylonu je reliéf holubice s roztaženými křídly. Zrestaurováno. Sokl s Madonou byl dodatečně vložen. Nápis: "Tuto sochu dal postavit Arnošt Bohumír svobodný pán Schütz z Leopoldsheinu, pán na Cítolibech a Benátkách, jeho císařské milosti komoří"

Svatá Barbora – na Tyršově náměstí, původně stála u silnice do Chlumčan

Na jednostupňovém fundamenteu je čtyřboký sokl s profilovanou deskou. Barbora stojí v rozevlátém šatě, levou ruku má přitisknutou k hrudi, pravou ruku má vztyčenou a drží v ní kalich na který se dívá. U levé nohy je věžička – symbol jejího uvěznění. Je datována mezi rok 1690-1710.

Svatý Prokop – v parku na Tyršově náměstí

Na šestibokém fundamenteu je šestiboký dvojité sokl s reliéfním ornamentem. Prokop má biskupské roucho, mitru na hlavě. Má skloněnou hlavu a dívá se na ďábla, který se krčí u jeho nohy. V levé ruce drží řetěz na kterém je ďábel přivázán. Socha je v dobrém stavu, v roce 1972 byla restaurována.

Svatý Linhart – v parku na Tyršově náměstí

Socha je z pískovce. Na šestibokém fundamenteu je dvojité sokl s reliéfním ornamentem. Linhart má biskupské roucho s mitrou na hlavě, v levé ruce drží biskupskou hůl. Pravou rukou jakoby žehnal. U pravé nohy leží beránek. Socha je v dobrém stavu. Její vznik je kladen mezi léta 1690-1710.

Svatý Jan Nepomucký – na křižovatce za vsí směrem na Líštiny a Brloh

Pískovcová socha na 2,5m vysokém čtverhranném podstavci, na kterém je reliéf erbů pánů Pachtů z Rájova. Mecenášem této sochy byl Arnošt Pacht z Rájova. Socha byla na toto místo umístěna 21.6.1770. Samotný J.Nepomucký je v životní velikosti, má rozevláté roucho, s biretem na hlavě a v levé ruce drží krucifix. U pravé nohy mu sedí andělíček. Dílo není signováno, socha je v relativně dobrém stavu.

Svatý Linhart – v parku na Tyršově náměstí

Socha je z pískovce. Na 6 bokém fundamenteu je dvojité sokl s reliéfním ornamentem. Linhart má biskupské roucho s mitrou na hlavě, v levé ruce drží biskupskou hůl. Pravou rukou jakoby žehnal. U pravé nohy leží beránek. Socha je v dobrém stavu. Její vznik je kladen mezi léta 1690-1710.

Sochy, které byly do Cítolíb převezeny jsou tyto:

Svatý Václav – na Tyršově náměstí před farou

Na jednostupňovém fundamenteu je dvojité sokl, jehož stěny jsou zdobeny reliéfem. Svatý Václav v knížecím šatu, s knížecí korunou na hlavě, v pravé ruce drží korouhev, levou se opírá o štít s reliéfem orlice. Socha byla zrestaurována, je v dobrém stavu. Pochází z roku 1798. V roce 1976 sem byla převezena z Liběšovic.

Svatý Petr – na Tyršově náměstí vedle kostela

Na dvojstupňovém fundamenteu je čtyřboký masivní sokl, na jehož přední straně je reliéf erbu. Petr v životní velikosti, je oblečený jako římský voják, na hlavě má helmici s chocholem. Tělo má esovitě prohnuté. Chybí obě ruce. Na soklu je chronogram, ze kterého se dá vyčíst letopočet 1766.

Svatý Pavel – na Tyršově náměstí vedle kostela

Na dvojstupňovém fundamenteu je masivní sokl s reliéfem erbu. Sv.Pavel v římském šatu s helmici s chocholem. U levé nohy má snop obilí, který drží levou rukou. Socha je v dobrém stavu. Obě tyto sochy byly do Cítolíb převezeny z Líštín v roce 1975.

Svatý Bernard – na Tyršově náměstí vedle kostela

Na dvojstupňovém fundamenteu je čtyřboký sokl ukončený římso. Na římse je masivní kříž cca 180 cm vysoký s tělem Krista. Ten má levou ruku přibitou ke kříži. Pravou rukou natahuje k Bernardovi, který klečí u jeho nohou. Bernard má mnišský háv, oběma rukama objímá Krista a vzhlíží k němu. Socha byla do Cítolíb převezena ze Všechlap roku 1974.

Věra Pokorná

Slavnostní řeč PhDr. Bohumíra Roedla

Dámy a pánové, vážení hosté, málokterému tvůrčímu člověku se v Čechách podařilo, aby se výsledek jeho invence stal součástí národního povědomí. K výsledné podobě hradčanského panoramatu, které je snad den co den reprodukováno v novinách a časopisech či snímáno spěchající rukou kameramanů televizních zpravodajských relací, přispěl cítolibský rodák Josef Mocker nebývalou měrou. Je to ono západní dvouvěží Svatovítské katedrály, postavené podle Mockerova návrhu, jež silně akcentuje obraz Hradčan, který v sobě všichni nosíme od dětství. Nebýt Mockera, vypadalo by panorama Hradu jinak. Není to ale jenom tento monument, kterým Mocker vkročil do dějin české architektury. Podílel se i na tom, jak dnes vnímáme podobu dalších národních kulturních památek: Karlštejna, Křivoklátu nebo chrámu sv. Barbory v Kutné Hoře. Ponechme zatím stranou, jak byl a je jeho odkaz hodnocen.

Architekt Mocker nebyl ani první ani poslední z proslulých cítolibských rodáků. Připomeňme hudebníky dnes již slavné cítolibské školy Jana Gallinu, Jakuba Lokaje a zejména příslušníky rodiny Kopřivů, jejichž dílo zpopularizoval další významný zdejší rodák, Zdeněk Šesták. V oblasti hudby vynikli i jiní Cítolibané rodem, operní pěvci Vlasta Kubíková-Janotová a Václav Strejček. Jen o čtvrt roku po Mockerovi se v Cítolibech narodil významný politik a překladatel, poslanec zemského a říšského sněmu Edmund Břetislav Kaizl. S výjimkou větších měst na stávajícím lounském okrese nenaleznete lokalitu, z níž by vyšlo takové množství významných osobností jako z Cítolib. A co je pozoruhodné: všichni měli tak či onak blízko k umění.

Nelze se vyhnout úvahám o tom, co je toho příčinou. Proč dávní majitelé Cítolib, Schützové z Leopoldsheimu a Pachtové z Rájova, budují jen pár set metrů od královského města velkolepou barokní rezidenci a zakládají skvělou skladatelskou školu. Proč si právě sem k uskutečnění svých plánů zvou největší umělce své doby, M. B. Brauna a V. V. Reinera? Cítoliby nemají žádnou dominantní polohu či úchvatné okolí, ale přesto... Snad nezbyvá než se spokojit s vágním termínem "genius loci" (duch místa), který v této podivuhodné vsi přebývá.

Mladý Josef Mocker musel tuto atmosféru vnímat. Ve 40. letech ho učil číst a psát kantor Alois Čepelák ve škole, která ještě pamatovala Václava Jana Kopřivu. Chodil okolo slavného Chronose a dalších plastik nejen z Braunovy dílny. První gotickou klenbu – ve slohu, který se mu stane osudným – nepochybně spatřil v lounském sv. Mikuláši, díle geniálního Benedikta Rejta. Brzy jistě poznal také slavětínský kostel a torzo chrámu v Panenském Týnci – ostatně ke dvěma z těchto památek se později vrátil jako restaurátor. Je to vždy zásluha rodičů, kteří umožní svým nadaným potomkům vystudovat a ve svém oboru vyniknout. A tak se sluší jmenovat Josefa a Kateřinu Mockerovy, kteří svého syna vyslali na reálky v Litoměřicích a Praze a později mu umožnili studia na pražské polytechnice a ve Vídni. Mocker byl natolik nadaný, že už po tříleté spolupráci ho v roce 1865, jako ani ne třicetiletého mladíčka, doporučuje jeho učitel Friedrich von Schmidt za vedoucího dostavby svatovítského chrámu. Mocker tehdy pod jeho vedením pracoval jako stavbyvedoucí při rekonstrukci katedrály sv. Štěpána ve Vídni. Teprve o sedm let později Mocker toto prestižní místo skutečně získal.

Josef Mocker se uplatnil jako restaurátor a jako samostatný tvůrce. Jeho nejznámější původní realizací je kostel sv. Ludmily v Praze proti Vinohradskému divadlu. O jeho hlavních restaurátorských počinech již padla zmínka; z těch, které míváme nejčastěji na očích, bych vzpomněl ještě věže u Karlova mostu a Prašnou bránu v Praze. Všechny akce

tohoto pilného architekta vyjmenovat nelze – přiblížil by se večer. V našem okolí restauroval kostely sv. Mikuláše a sv. Petra v Lounech, slavětínský kostel, lounský dům Sokolů z Mor a jeho dílem je snad i rodinná hrobka na zdejší hřbitově.

Nelze zastírat, že je Mockerovo postavení v dějinách české památkové péče kontroverzní. Za svého života byl uznáván, v období mezi světovými válkami jednoznačně odsuzován. Tento pohled na něj přetrvával dlouho do šedesátých let. Purismus, jehož byl Mocker čelním představitelem, se stal synonymem bezduchého odstraňování všeho, co nesouviselo se stavebním slohem památky, a svévolných zásahů do její struktury. Dnes se na Mockera nahlíží poněkud odlišněji. Nemohl překročit horizont své doby, svého školení a panujících esteticko-památkových norem. Některé akce, spojené zejména s jeho působením na hradech Karlštejně a Křivoklátu, mu asi budou jeho kritikové – oprávněně – vyčítat vždy. Nezapomeňme ale, že za Mockerova života vzalo po celých Čechách za své nepředstavitelné množství architektonických památek. Stačí jen zalistovat monumentálním Wirthovým dílem Zmizelá Praha. Základní otázku při posuzování Mockerovy úlohy v dějinách české památkové péče lze formulovat asi takto: "Bylo lépe ponechat památky osudu a akceptovat jejich postupnou proměnu ve zříceniny, anebo je restaurovat, byť často z dnešního hlediska pochybenými metodami?" Odpověď bude vždy záviset na filosofickém postoji toho kterého historika umění a době kladení otázky. Je zřejmé, že v době kulatých výročí budou odpovědi shovívavější.

Nedá mi, abych nezmínil svou osobní zkušenost s Mockerovou pracovní metodou. Koncem 70. let jsem se měl jako pracovník památkové péče možnost zúčastnit inventarizace mobiliáře na hradě Karlštejně. Měl jsem tehdy v rukou jeho pracovní deníky a ve sklepení Mariánské věže všechny nálezy z průběžných archeologických průzkumů. Překvapila mě Mockerova preciznost, důkladnost a snaha co nejpečlivěji zdokumentovat všechny provedené změny a nálezy. V té době jsem k němu začal získávat respekt.

Odhalujeme dnes pamětní desku architektu Josefu Mockerovi, osobnosti, která se výrazně zapsala do dějin českého výtvarného umění. Chceme tak uctít jeho památku. Přejeme si ale také, aby se tím obec Cítoliba více přiblížila svým návštěvníkům, kteří sice přijedou za zdejšími barokem, ale setkání s Mockerem jako zdejším rodákem pro ně může být překvapení. Závěrem bych chtěl poděkovat těm, kteří mají na dnešní události svůj podíl. Především Obecnímu úřadu v Cítolibeč zastoupeném starostou panem Václavem Karbanem, který pořízení desky financoval. Dík si zaslouží majitelka domu paní Mockerová za laskavý souhlas s umístěním desky. Zmínku si zaslouží i novinář Pavel Koukal, s nímž jsme o zřízení Mockerovy pamětní desky mnohokrát diskutovali. A zejména si náš dík zaslouží paní Věra Pokorná. Bez jejího elánu a iniciativy, s jakou se rozhodla Mockerově pamětní desce pomoci na svět, bychom zde dnes zcela jistě nestáli.

RNDr. Dobromil Lím listuje v rodinné kronice

(část druhá)

Lidé, kteří kroutí hlavou nad naší současnou politickou scénou, zapomínají na starou moudrost, říkající: nic nového pod sluncem. A tak mi dovolu, abych z dědečkových pamětí očitoval vzpomínku na české problémy druhé poloviny 19. století.:

V té době vznikly v Čechách velké třenice mezi národnostmi a sice mezi Čechy a pohraničními Němci. Největší vadou bylo, že i národ český se rozdvojil: na Mladočechy a Staročechy. Mladočeši to byla strana svobodomyšlná, která hájila stará a svatá, krvavě vydobytá od našich předků práva česká. Staročechi však naopak: tito řídili se ve všem, jak si vláda (rozuměj vídeňská) přála, hlasovali se šlechtou a podle kněžstva, a tato šlechta

nezastávala nikdy národ český, naopak, přála Němcům, a to proto, poněvadž vláda byla německá, šlechta německá, jelikož ti praví čeští šlechticové a udatní rytíři úplně vymřeli a zbyli tu pouze samí Schwarzenberg, Fürstenberg, Thun atp. Kněžstvo (již z dřívějších dob známo) šlo vždy se šlechtou, a taktéž Staročeši a k těm se přidružil i sám vůdce národa českého Dr. Rieger.

Vidno, jak smutná doba nastala, protož, když sám vůdce národ český opustil, nucen byl lid český sám chopiti se vesla a nenechatí svůj národ utonouti: nejprve uznal národ za nutné, aby dosáhl práv českých, zřici se poslanců staročeských a na jich místa zvoleni vesměs poslanci mladočeští, čehož národ novými volbami poslanců roku 1889 druhého července s velkou většinou docílil, mimo to ale lid (hlavně rolnický) neuspokojil se ani s tím, že až dosud zastupován byl na sněmu některým z Prahy navrženým JuDr., kterýž, neznaje stesky, tísně

a bol venkovského lidu a hlavně rolnictva, nemohl stav ten jak se sluší a patří zastupovati a pro dobro téhož pracovati. Se srozuměním se okresů volebních venkovských obcí v Čechách usneslo se voličstvo přihlížeti jak k národnosti, tak i ku stavu, a tu se šťastným výsledkem

a zdarem dne 2. července 1889 (v Rakovníku pro okresy lounský, rakovnický, novostrašecký

a křivoklátský) zvolení mužové poslanci velkou většinou Mladočeši a rolníci. V našich volebních okresích zvolen jest téhož dne za poslance Mladočech a rolník pan Václav Jindřich z Cítolib z čp. 7. Palma vítězství mladočeských svobodomyšlných voleb skvěla se hned při prvním svolání sněmu českého pro skládání slibu v ruce maršálka knížete Lobkovice, tu poslanci (rolníci) všichni v čamarách (pánský slavnostní černý kabát se stojatým límcem a řadou knoflíků zapínaných na šňůrky, nošený u nás po polském vzoru v 2. pol. 19. stol. k manifestování českého vlastenectví) předstoupili před Lobkovice, což Pražany velice překvapilo, neboť si představovali poslance rolníky v nějakém sratočeském selském kroji. Místodržitel Thun Perucký, šlechta a vůbec zástupové vlády záviděli výsledku vítězství voleb Mladočechů, a protož se opozice na sněmu zostřila, s čímž nastal straně svobodomyšlné mnohem tužší boj. Doufáme, že vytrvalost, zmužilost a snaživost těchto mužů skvělý výsledek národu přinesou....

Mimo kvasu politického všímal si dědeček v pamětech i postupných změn zemědělské vybavenosti. Budování dalších cukrovarů, stavba a zprovoznění železnice, to vše odlákalo od zemědělství prý přes polovinu pracovních sil a tu musily i u nás nahradit anglické zemědělské stroje. Nejdříve ruční, pak potažní a ještě později parní. Tak kolem r. 1868 to byly ruční stroje mlátičí, v roce 1870 již mlátička poháněná žentourem uváděným do pohybu koňskou nebo volskou silou. Rovněž pomocí žentouru (ozubené soukolí) byla poháněna řezačka a ještě později též malý šrotovník. Zároveň se objevily secí a žací stroje, pohrabovačky, obrabeče sena a jetelů, stříkačky na hnojůvku, zlepšené čistící mlýnky na obilí a třídíče obilí, v r. 1875 velké parní mlátičky a brzy na to i parní pluh. Ty, jakožto tehdy nejdražší zemědělská vybavení, byla od 35000 zlatých výše! Dobré zkušenosti s těmito výkonnými zemědělskými stroji a vzrůstající zájem o ně měly brzy za následek vznik českého zemědělského strojírenství. Dědeček např. v té době používal stroje vyráběné v Praze Bubnech firmou Garov.

Vybral a pro Zpravodaj připravil Dobromil Lím, pokračování příště.

Skladatel a muzikolog Zdeněk Šesták

Narodil se 10.12.1925 v Cítolibech na Lounsku. V gymnaziálních letech působí jako druhý varhaník c cítolibském kostele a současně je členem Lounské filharmonie. Od roku 1945

studuje kompozici u E. Hlobila a M. Krejčího na pražské konzervatoři a hudební vědu na FF UK ve třídě J. Huttera. Zde počíná jeho vědecký zájem o dotud neobjevenou hudební kulturu Cítolib. Vinou poúnorových podmínek čekala tato práce na uznání až do roku 1968, kdy vychází první – roku 1985 pak druhý – díl gramofonové antologie s průvodní studií Hudba cítolibských mistrů 18. století. Šestáková práce na rekonstrukci a realizaci děl této regionální kultury mimořádné kvality trvá dodnes.

Jeho práce skladatelská zahrnuje široké pole žánrů, od velkých symfonických děl (šest symfonií z let 1970-1979, Symfonické variace "Zpřítomnění okamžiku" – 1980, Symfonický freska "Pamět" – 1983), dvou houslových koncertů ("Sursum corda" – 1981, "Jan houslista" – 1985), přes rozsáhlou sborovou tvorbu (acappellové cykly "Portrét Konstantina Biebla" – 1974, "Puškinské vigilie" – 1978, čtyři dramatické fragmenty pro sóla, sbor a klavír "Manon Lescaut" – 1975, sbory inspirované lidovou poezií jako např. "Vycházelo slůnečko" – 1980, pět duchovních kantát na liturgické texty pro sbor a cappella "In Deo speravit cor meum" – 1976, "Cantate Domino canticum novum" – 1976, Laudate Dominum omnes gentes" – 1983, "Ecita, Domine, corda nostra" – 1989, "Laetentur coeli et exsultet terra" – 1992, nebohudebně-poetické "Canticum poeticum de Adalberto sancto" pro sóla, sbor recitátora, varhany a gong – 1996) až po díla komorní (např. deset smyčcových kvartetů). Převzato z časopisu Hudební rozhledy 7/2001 str. 46

Přečetli jsme z kroniky obce

Rok 1878 str. 99

Leden) Co se týče tohoto měsíce stran povětrnosti, byl více vlhký než mrazivý, málo sněhu. Ceny obilí počaly klesati. 9. ho zemřel v Římě Viktor Emanuel a nastoupil na trůn královský jeho syn Humbert. 19. ho byl po 14 denním přelíčení vynesena rozsudek u vrchního soudu v Praze nad vrahy četnického závodčího z Pan. Týnce Petřinou a sice vrah Štěpánek k smrti provazem, ostatní dostali dva po 10 rokách a jeden 9 roků.

Únor) Dne 1. února odešli vojáci a byl dobytčí mor v okrese lounském vyzdvižen. V okrese nepadl žádný nýbrž jenom v Křesejně a v Budyni, začátek byl v Ředošti. 9. t. m. bylo uzavřeno příměří mezi Tureckem a Ruskem. 8. t. m. ve 4 hodiny odpoledne zemřel v Římě papež Pius IX. 18. t. m. byly slouženy velké služby boží za papeže v 8 ráno od toho času zde byvšího faráře pana Václava Brandejskýho a pana kaplana Brzobohatýho. 19. t. m. byl zvolen nový papež, vlach a přijal jméno Lev XIII. 17. t. m. byl založen hasičský sbor, aby ochraňoval majetek spoluobčanů a byl založen a zaveden od p. Josefa Perneta, rolníka z Cítolib, toto času obecního starosty. Měsíc únor byl vůbec měsícem jarním aniž bylo v něm mrzlo ani sníh, velmi blátivý. Ke konci tůze většinou obilí spadlo v cenách.

Březen) Započalo se sít, byly však náramné větry a nemohlo se pro vše ani vysýpat. Plískanice a deště. Dne 5. byla v 7. velká bouřka a vichřice.

Duben) nepříjemný.

Květen) Vlhký, dešťů hojnost, ale celý měsíc velká zima

Červen) Úplně suchý, lignusy žádně, zvláště jednoroční se musely vyorat.

Červenec) až do 3. sucho, pršelo až do 4. ho. Dne 9. počalo se sekat žito, první začal pan Václav Mocker ml. Také bylo v tomto roce vojenské měření země a měřil zde v Cítolibech náš rodák pan hejtman rodem z Cítolib č. 39. Žně byly uspokojivé. Bylo deštivo.

Srpen) Dne 2. vtrhlo rakouské vojsko do Bosny a Hercegoviny. Dne 1. přijel princ Rudolf do Prahy a bydlel delší dobu v Praze. Všechno vojsko 44 pluků krále Hanoveránského muselo nastoupit ke svým plukům. Počasí v tomto měsíci velmi suché. V tomto roce byl

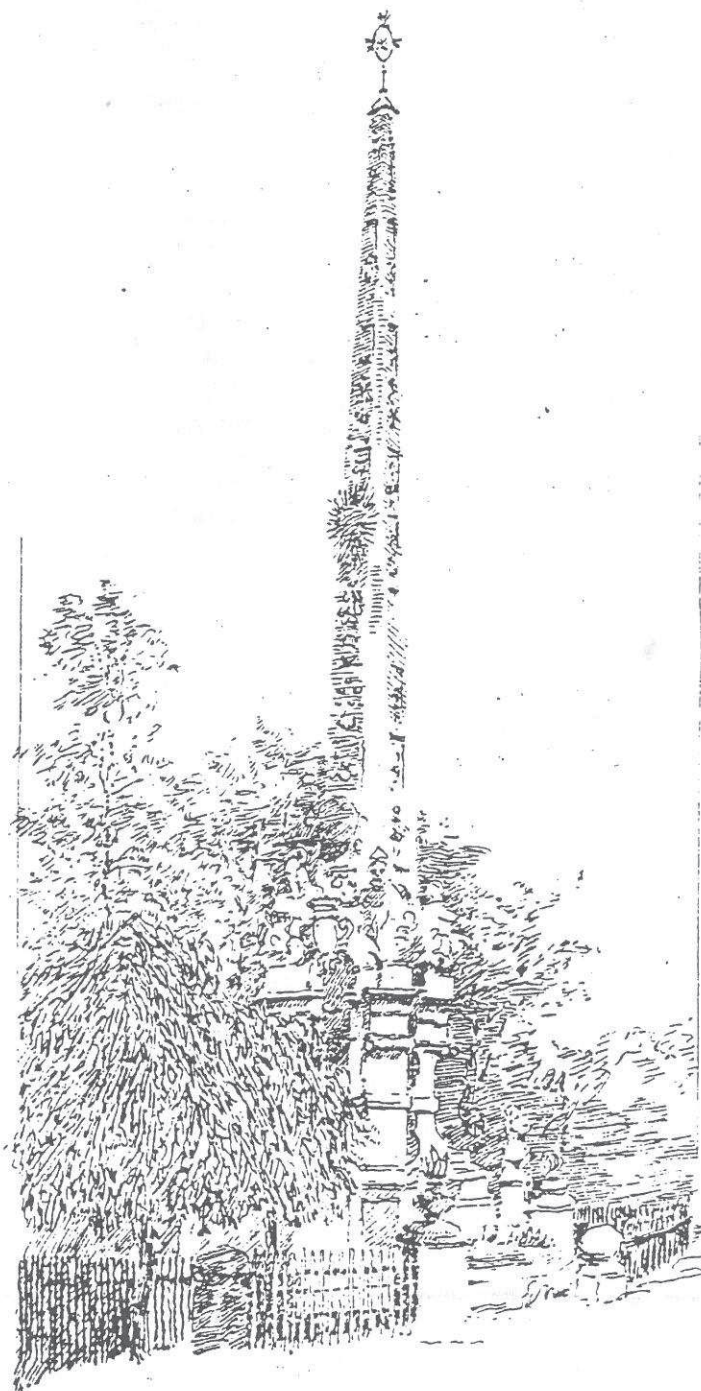
stavěn v Chlumčanech u továrny nový rybník. Dne 18. začala se bourat hořejší část hřbitovní zdi okolo kostela.

Září) Chmel se v toto roce prostředně prodávalo.

Říjen) Dne 5-14-15 odbývala se v Cítolibech oceňovací komice zdejších pozemků.

Listopad) Dne 5. vrátil se první prapor myslivců z Bosny domů. Tohoto roku povedla se cukrovka v takovém množství, že ji žádný z cukrovarů už nechtěl brát.

Prosinec) Dne 27. zemřel veledůstojný pan děkan na odpočinku zde, v 88 roku František Kepler rodák lounský.

Cítolibský zpravodaj je k dostání na Obecním úřadě, v Bemele, Lahůdkách, Místní knihovně.

Cítolibský zpravodaj vydává Obecní úřad Cítoliby

Redaktorkou je Věra Pokorná

Grafickou a jazykovou korekci dělá Pavel Zemer

Počet výtisků 200